

‘Missiewerk zit ons in het bloed’

Almaar minder Belgische priesters-in-zending, maar ze blijven zinvol werk verrichten

- ▶ Priesters-in-zending zijn de jongste Belgische missionarissen
- ▶ Terugkeren is voor de meesten onder hen geen optie
- ▶ Priesters zenden blijft zinvol, ze ontvangen ligt moeilijker

Christof BOUWERAERTS

In 1957 riep Pius XII in zijn encycliek *Fidei donum* bisschoppen op ook diocesane priesters ter beschikking te stellen van bisdommen in missiegebieden, met name in Afrika. „Wellicht haalde de paus zijn inspiratie deels uit ons land”, vermoedt Michel Coppin, directeur van Missio en van het Collegium Pro America Latina (COPAL). „Mgr. Emiel Jozef De Smedt, de bisschop van Brugge, zond immers toen al priesters naar Congo.”

De pauselijke oproep werd enthousiast beantwoord. „Overal in Europa ontstonden seminaries die priesters opleidden tot missionaris”, vertelt Michel Coppin. „Bij ons was dat COPAL in Leuven, waar ze een degelijke vorming genoten. Gedurende de jaren 1960 en 1970 vertrokken talloze diocesane priesters vanuit België op zending. Sommigen kwamen in Afrika terecht, de meerderheid ging evenwel naar Latijns-Amerika, vooral dan naar Brazilië.”

Vandaag zijn onze Belgische priesters-in-zending nog met zo’n tachtig, bij hen 43 Vlamingen. „Van alle Belgische missionarissen zijn de diocesane priesters-in-zending gemiddeld de

jongsten”, zegt Michel Coppin. „De meesten zijn ouder dan zeventig, maar er bevinden zich ook enkele vijftigers onder hen. Drie schopten het tot bisschop. Ook enkele leken werken onder het *fidei-donum*-statuut in het buitenland.”

In tegenstelling tot missiezusters- en paters kunnen priesters-in-zending niet terugvallen op een religieuze congregatie. „Bovendien werken priesters-in-zending vaak in moeilijke omstandigheden”, legt Michel Coppin uit. „Omdat onze zendingen gevormd werden in een bepaalde theologische traditie, waarin de plaatselijke bisschoppen zich niet steeds kunnen herkennen, beschouwen zij hen soms als een bedreiging.”

Om priesters-in-zending te beschermen, neemt COPAL dan ook de nodige maatregelen. „Zo sluiten we een contract af tussen de bisschop die uitzendt, de bisschop die ontvangt en de directeur van COPAL”, legt Michel Coppin uit. „Die overeenkomst

Nog 43 Vlamingen werken als priester-in-zending in Afrika en Latijns-Amerika

wordt elke drie jaar hernieuwd. Ons secretariaat regelt alle administratie van pensioenaanvragen of bij medische ingrepen. Zelf bezoek ik onze priesters-in-zending geregeld in het land waar ze werken en probeer ik hen in de mate van het mogelijke samen te brengen. Zijn ze op vakantie, dan kunnen ze terecht in COPAL voor gesprek.”

Zouden onze bisschoppen in deze tijden van priestertekort niet beter hun priesters-in-zen-

ding terugroepen? „Sommige priesters-in-zending worstelen zelf met die vraag”, stelt Michel Coppin vast. „Vaak heeft dat echter te maken met teleurstellingen, bijvoorbeeld wanneer de plaatselijke bisschop hen verhindert het werk te doen dat ze willen doen.”

Typisch voor Belgische missionarissen is dan ook dat ze in de regel kozen voor een levenslang engagement. Zo ook Peter Gijs, priester-in-zending van het bisdom Antwerpen in Venezuela. „Al vroeg wist ik dat ik priester zou worden”, zegt hij. „De missionaire geest op het seminarie en een concrete vraag om te vertrekken op missie deden in mij het verlangen naar zendingswerk groeien. De economische crisis in Venezuela en de terreur van criminele bendes maken het echter bijzonder moeilijk werken. Nu ik de pensioenleeftijd nader, krijg ik bovendien geregeld de vraag of ik niet naar Vlaanderen zal terugkeren. Toch kan ik me dat niet voorstellen. Missiewerk zit me in het hart.”

Bovendien blijft zendingswerk ook om een dieperliggende reden relevant. „We mogen als Belgische Kerk niet vervallen in navelstaarderij”, vindt Michel Coppin. „We maken deel uit van een universele Kerk. Priesters-in-zending geven daaraan gestalte.”

„We moeten leren delen uit onze armoede”, meent ook Peter Gijs. „Wel moet de Kerk in België er op haar beurt voor openstaan priesters uit andere landen te onthalen. We hebben immers van hen te leren. Dat vraagt echter nederigheid.”

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be

Tussen de mensen gaan staan, is een wezenlijke opgave voor priesters-in-zending. © KNA Bild

STANDPUNT

Luk VANMAERCKE

Seizoenmijmering

„Heeft u ook wel eens dat knagende gevoel wanneer de herfst begint? Het gevoel dat de zomer weer veel te snel voorbijvliegt? Juli lijkt amper begonnen of het is alweer september. Met de jaren wordt het alleen maar erger. We hadden de winter pas uitgewuifd, maar daar daagt hij alweer op aan de einder. Zullen we dan maar eens schaamteloos melancholisch zijn?”

De tekenen zijn onmiskenbaar, de herfst rukt op. De spinnen waren de eersten om het ons te vertellen, met hun naarstig gesponnen webben in de tuin. Geen haag of boom kunt u nog voorbijlopen zonder het kleverige goedje op uw huid te voelen.

Het licht is de tweede boodschapper. De zon komt elke ochtend twee minuten later op en gaat twee minuten eerder slapen. Ach, wat zijn vier minuten op een etmaal? Een halfuurtje per week, dat loopt toch op. Weg zijn de eindeloze avonden van heerlijk slenteren en late praatjes met de burens. Voorbij de tijd van buiten eten en terrasbezoek tot slapentijd.

De bomen kunnen het ook niet verzwijgen. De platanen en kastanjes, die grote loebassen, geven het voorbeeld. Hun bladeren worden geel en bruin, met krullende randen. Als eersten gaan zij tegen de vlakke. De eiken houden stoer stand, nog even. Straks toont de amberboom weer zijn duizend kleuren.

De thermometer kan ook slecht liegen. Hij hield de belofte van een eeuwige zomer nochtans lang vol, dit jaar. Zomer in september, met pieken tot dertig graden. Dat zal wel, maar wat werden de avonden snel fris. Waar lag ook alweer die trui? Beetje bij beetje daalt het kwik. Winterkast en zomerkast, het jaarlijkse uitwisselingsprogramma komt onstuitbaar dichterbij.

Herfst dan maar. Met eerst het plukken van de appels en de peren. Een goed wijnjaar lonkt, zelfs in ons koele landje. Kleurige bossen gaan geuren naar humus en paddenstoelen. Pompoenen en courgettes wachten oogstklaar in de moestuin. Lekkerbekken zetten de kookpotten al klaar. De dappersten wagen zich aan kweeperen of mispels, misschien zelfs de duindoornbes.

Charmes heeft ze genoeg, die herfst, maar hoe verraderlijk is hij de voorbode van de winter. Van koude dagen, met gure winden en striemende regen. Van ijzige tenen en druipende neuzen. Van duisternis vooral. Wat kan een mens naar licht verlangen, zo ergens diep in december. En wat kan dat die ellendige winter eindelijk duren, met slepende voeten tot diep in februari. Is het normaal daar elk jaar een beetje meer tegenop te zien?

Genoeg gezeurd. Weg met die gedachten vol zelfbeklag. „Waar toe dient de warmte van de zomer, zonder de koude van de winter om er een zoete smaak aan te geven?”, zo mijmerde schrijver en Nobelprijswinnaar John Steinbeck lang geleden. We kunnen wel dromen van de tropen, waar het elke dag even warm is, maar zou dat uiteindelijk niet stierlijk gaan vervelen? Is het niet de winter die ons elk jaar leert van de lente te houden? Zijn het niet de kale bomen die het ontluiken van nieuwe bladeren zo bijzonder maken? Is het niet de duisternis die ons het nakende licht belooft? Het is geen toeval dat we Kerstmis in de winter vieren.

Geniet nog even van die mooie nazomer met zijn laatste warmte, zijn intense licht, zijn ultieme zonnestrallen. Maak binnenkort gewoon die boswandeling in de herfst, over dat krakende bladerdek. Laat hem vervolgens maar komen, die barre winter. Is er nog hout voor de kachel? Weet iemand de gezelschapselletjes nog liggen?

Het onafwendbare kan niet worden bekampt. Laten we het dan maar beter omhelzen. ”

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be